

ENKELE MOLLUSKEN UIT DE KLEI VAN NEEDE

door

T. Meijer, Amsterdam

Meijer, T. Enkele mollusken uit de Klei van Neede (Some mollusca from the Neede clay). - Meded. Werkgr. Tert. Kwart. Geol., 9 (3/4): 87-88 Leiden, December 1972.

A small clay sample from the brick-works Kisveld in Neede (The Netherlands, province of Overijssel) was investigated. The author gives a list of the molluscan fauna. The age of this fauna is Mindel-Riss Interglacial. The relative abundance of *Belgrandia* sp. is remarkable.

T. Meijer, Philip Vingboonstraat 50, Amsterdam, The Netherlands.

Zusammenfassung

Eine kleine Tonprobe aus der Ziegelei Kisveld in Neede (Niederlande, Provinz Overijssel) wurde auf Molluskeninhalt untersucht. Verfasser gibt eine Liste der Arten. Das Alter der Fauna ist Mindel-Riss Interglazial. Das relativ häufige Auftreten der Gastropode *Belgrandia* sp. ist bemerkenswert.

Enige tijd geleden verkreeg ik door bemiddeling van de heer D. Mol te Winterswijk enkele mollusken uit de Klei van Neede (ouderdom: Mindel-Riss interglaciaal). Het materiaal is in 1937 door de heer A. Buter te Neede verzameld in de oostwand van de kleigroeve ten zuidwesten van de ijzergieterij in Neede (firma Kisveld). Het bestaat uit zeven exemplaren van *Viviparus diluvianus* (Kunth) en een brok klei van ca. 210 gram met een doublet van *Unio* sp. Het *Unio*-doublet prepareerde ik uit de klei. Het restant van de klei werd verbrokkeld en vervolgens geslibd. Deze behandeling leverde nog de volgende mollusken op.

<i>Viviparus diluvianus</i> (Kunth)	- 2 topjes, 48 fragmenten
<i>Valvata naticina</i> Menke	- 12 ex. adult, 7 juv., 6 topjes, 17 fragm.
<i>Valvata</i> cf. <i>piscinalis</i> (Müller)	- 7 topjes
<i>Lithoglyphus naticoides</i> (Pfeiffer)	- 1 verdrukt adult exemplaar
<i>Bithynia tentaculata</i> (Linné)	- 2 juv., 2 fragm., 91 opercula
<i>Bithynia leachi</i> (Sheppard) f. <i>inflata</i> (Hansén)	- 2 opercula
<i>Belgrandia</i> sp.	- 1 adult ex. def., 1 top, 6 monden, 11 fragm.
<i>Galba</i> sp.	- 1 juv.
Succineidae sp.	- 2 topjes, 8 fragmenten
Limacidae sp.	- 6 schildjes, 3 fragmenten
Zonitidae sp.	- 2 defecte ex., 1 topje, 2 fragm.
Helicidae sp. (<i>Trichia</i> sp. ?)	- 5 fragmenten
<i>Unio</i> sp.	- 334 fragmenten, 1 slotfragment
<i>Sphaerium</i> sp.	- 36 fragmenten
<i>Pisidium amnicum</i> (Müller)	- 5 fragmenten

<i>Pisidium henslowianum</i> (Sheppard)	- 8 losse kleppen
<i>Pisidium moitessierianum</i> Paladilhe	- 1 losse klep
<i>Pisidium nitidum</i> Jenijns	- 1 doublet, 1 losse klep
<i>Pisidium subtruncatum</i> Malm	- 1 doublet
<i>Pisidium</i> sp.	- 35 fragmenten

De rest van het residue bestond uit plantenresten, waaronder zaden, verder 498 kalkkorrels van regenwormen (zie Ložek, 1964, p. 236), een keverrug-schildje en 27 ostracodenschaaltjes.

Het lijstje laat geen soorten zien die tot dusverre onbekend waren in het Mindel-Riss van ons land; de vondst van *Belgrandia* sp. is wel opmerkelijk. Het is mogelijk dat het om *Belgrandia marginata* Michaud gaat, maar het materiaal is te fragmentarisch om dat met zekerheid te zeggen. Het aantal fragmenten is te herleiden tot minimaal 7 exemplaren, de soort is dus niet zeldzaam. Tesch (1944, p. 6) zegt dat hem slechts zes exemplaren bekend zijn uit Nederland, waarvan één stuk uit de afzettingen van de Needse berg. Het lijkt mij dan ook waarschijnlijk, dat *Belgrandia* vroeger door haar geringe grootte altijd over het hoofd gezien is.

LITERATUUR

- Ložek, V., 1964. Quartärmollusken der Tschechoslowakei. Praha (Geol. Zentralanst. im Verlag d. Tschechosl. Akad. Wissensch.), 374 pp., 91 fig., 32 pl.
- Tesch, P., 1944. Nieuwe lijst der Kwartaire land- en zoetwatermollusken in Nederland. - Meded. Rijks Geol. Dienst., A, 10, 24 pp., 34 fig.
- Vlerk, I. M. van der & Florschütz, F., 1950. Nederland in het ijstijdvak. Utrecht (De Haan), 287 pp., 98 fig., 40 pl.
- Zilch, A., & Jaeckel, S. G. A., 1960. Mollusken. - Die Tierwelt Mitteleuropas II. 1, Ergänzt., 294 pp., 9 pl.